

Kommunledningskontoret

Datum:
2024-12-05Diarienummer:
KSN-2024-00125Handläggare:
Sara-Carin Öhman

Inlämnade motioner till kommunfullmäktige 9 december 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** inlämnade motioner överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Inlämnade motioner

- Motion om att flytta kommunala verksamheter från stad till landsbygd från Kent Kumpula (SD)
- Motion om att inrätta ett effektiviseringspolitiskt råd från Ehsan Nasari (C)
- Motion om att ta bort genomfartsförbudet från Therez Almerfors (M)
- Motion om digitala skärmar i hemtjänsten från Therez Almerfors (M) m.fl.
- Motion om fastighetsnära insamling av biologiskt och brännbart avfall från Stefan Hanna (UP)
- Motion om folkomröstning kopplad till Stadsdels- och bygderåden från Stefan Hanna (UP)
- Motion om konstverk i Carolinabacken från Stefan Hanna (UP)
- Motion om kostnadsfria mensskydd på Uppsalas skolor från Jennie Claesson (L) m.fl.
- Motion om konkurrensutsättning av Allis från Stefan Hanna (UP)
- Motion om låglönejobb från Stefan Hanna (UP)
- Motion om organisationsförändring från Stefan Hanna (UP)
- Motion om reducerad administration från Stefan Hanna (UP)
- Motion om sistaminuten-biljetter till Stadsteatern och UKK från Stefan Hanna (UP)
- Motion om säkerheten vid KF-möten och i Stadshuset från Kent Kumpula (SD)
- Motion om tillgång till vatten vid Uppsalas konstgräsplaner från Jennie Claesson (L) m.fl.
- Motion om tvåspråkigt lokalsamhälle från Stefan Hanna (UP)

- Motion om uppskattning av nationella och internationella framgångar från Stefan Hanna (UP)
- Motion om utemöbler från Stefan Hanna (UP)

Motion om att flytta kommunala verksamheter från stad till landsbygd inom Uppsala Kommun

Uppsala Kommun har 17 identifierade landsbygdsområden och 13 identifierade tätorter inom kommunen. Tätorterna är Järlåsa, Vänge, Bälinge/Lövstalöt, Björklinge, Skyttorp, Vattholma, Storvreta, Jälla, Gåvsta, Gunsta, Länna, Almunge samt Knutby. Vi har dessutom 9 servicepunkter utspridda i kommunen.

På flera av dessa platser vore det praktiskt och föredömligt av kommunen att utlokalisera många av sina verksamheter och kommunikatörer för att de skall tillföra och upphämta närhet, information och direktkontakt från den landsbygdsboende delen av befolkningen samt att de skall kunna tillföra landsbygden sina kunskaper och erfarenheter och samtidigt fungera som en länk mellan stad och land.

Uppsala Kommun bör föregå med gott exempel för övriga Sverige samt för hela EU med att i praktik visa hur man gynnar det hållbara samhället på alla nivåer. Särskilt med tanke på att kommunen har ambitionen att bli Sveriges bästa Landsbygds-kommun samt att man ansöker om att bli Europeisk Kulturhuvudstad 2029.

Hela den offentliga sektorn av samhället ägs i grunden av det svenska folket. Därför bör också en så stor del av invånarna som möjligt få ta del av de fördelar som det offentliga kan ge tillbaka till folkmajoriteten i form av arbetstillfällen och kunskapsförmedling mm på samma sätt som Sveriges Riksdag har utlokaliserat många departement och andra offentliga institutioner över hela riket.

I ett vidare perspektiv och på sikt bör detta även samordnas med Region Uppsala, Länsstyrelsen och andra offentliga myndigheter.

I argumentationen för denna motion hänvisar vi till Landsbygdsprogrammet för Uppsala Kommun, Diarienummer: KSN-2023-00494

Med anledning av ovanstående yrkar jag att:

- Uppsala Kommun utreder hur man kan utlokalisera delar av förvaltningarnas verksamheter till den egna landsbygden.

Uppsala 8 november 2024

Kent Kumpula
Gruppledare, Sverigedemokraterna

Motion om bättre valuta för skattepengarna

Varje förslösad skattekrona är en stöld från folket; en sanning som ständigt är aktuell. För att upprätthålla den offentligt finansierade välfärdens legitimitet måste våra gemensamma medel användas med omsorg. De måste satsas på rätt ändamål och brukas effektivt. Att använda våra gemensamma resurser på ett klokt sätt handlar dock inte bara om respekt för skattebetalarnas pengar utan också om att kunna leverera bästa tänkbara resultat utifrån de resurser vi förfogar över.

En effektiv offentlig förvaltning är alltså en oundgänglig del i att utföra det uppdrag som det allmänna har ansvar för. Att säkerställa och öka den effektiviteten behöver vara ett ständigt pågående arbete, och ett mål för varje förvaltning. Att en organisation inte alltid själv är bäst lämpad att identifiera sina begränsningar är fullt naturligt. För att undvika skygglappar, fartblindhet och inkörda hjulspår kan det krävas att problem betraktas utifrån av externa aktörer.

Det är en slutsats som andra kommuner redan dragit. Lunds kommun beslutade 2019 att inrätta ett externt effektiviseringspolitiskt råd. Rådet skulle bestå av ledamöter med hög vetenskaplig eller professionell kompetens inom ämnesområden som ekonomi, organisation, samhällsvetenskap och beteendevetenskap. Dess uppgift är att inspirera, rådgöra och analysera hur effektiv kommunen är och hur dess mål eventuellt kan uppnås på smartare och mer effektiva sätt.

Centerpartiet menar att Uppsala bör dra lärdom av Lunds exempel och inrätta ett eget effektivitetsfrämjande organ bestående av externa parter med hög och relevant kompetens. I Uppsala finns – till skillnad från i Lund – två ledande universitet, varför vi har enormt goda förutsättningar att förse ett dylikt organ med just sådan kompetens. Genom att identifiera och åtgärda ineffektivitet inom organisationen kan vi frigöra resurser som det finns stort behov av inom åtskilliga eftersatta verksamheter.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Centerpartiet

att kommunen inrättar ett effektiviseringsråd bestående av externa personer med hög och relevant kompetens, i syfte att utvärdera kommunorganisationens effektivitet och föreslå effektiviseringsfrämjande åtgärder.

Ehsan Nasari (C)

2024-12-09

Motion om att slopa genomfartsförbudet på Kungsgatan

Uppsala ska vara en framkomlig stad för alla trafikslag.

Gång, cykel och kollektivtrafik i all ära men för många människor i vår kommun är bilen nödvändig för att få ihop livspusslet. Vill vi ha en levande stadskärna behöver den vara tillgänglig för fler.

Uppsala är regionens centrala nod och knutpunkt. Tillgängligheten till city är viktig för mer stadsglädje och för att fler människor ska kunna ta del av stadens utbud på gator och torg.

Julhandeln står runt hörnet och handel i våra butiker i city bör vara dit Uppsalaborna vänder sig för att inhandla sina paket. Men om det ska vara möjligt måste det också vara smidigt att kunna ta sig dit. Så är det inte idag.

Den utredning som kommunen själva har gjort om förbudets konsekvenser visar att mer än hälften av alla transporter helt struntar i den förbudsiver som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet står för vad gäller efterlevnaden av genomfartsförbudet. Ett illa efterlevt beslut.

Stora omdaningar väntar för centrala Uppsala. En viktig och efterlängtdad ombyggnad av korsningarna vid St Persgatan och S:t Olofsgatan kommer under lång tid att påverka framkomligheten, samtidigt som en viktig parkeringsmöjlighet på österplan försvinner. Detta i kombination med att väderkvarnsgatan byggs om och islandsbron stängts för privat trafik, leder till att framkomligheten i staden försämras högst avsevärt. I det läget kommer Kungsgatan att vara den viktigaste och smidigaste trafiklänken, och att ytterligare förlänga ett dåligt förbud är därför fel väg att gå enligt Moderaterna.

Istället för poänglösa regleringar behöver vi ta bort onödiga hinder och öka rörlighet och framkomlighet för att undvika köer, stopp och söktrafik. Det måste helt enkelt blir lättare att göra rätt. För att underlätta för alla att nå sina målpunkter, för boende utanför stan att ta sig in till stan med sin bil och ta del av det breda utbud Uppsala city erbjuder och för leveranser till näringslivet behöver genomfartsförbudet på Kungsgatan slopas.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

att genomfartsförbudet på Kungsgatan tas bort

Therez Almerfors (M)

2024-11-29

Motion om digitala skärmar i hemtjänsten

En växande utmaning inom hemtjänsten är att upprätthålla kontinuitet och trygghet för vårdtagare samtidigt som verksamhetens scheman och personaluppsättningar förändras. För många äldre och personer med funktionsnedsättningar som behöver hemtjänst innebär det att olika vårdgivare besöker dem, ofta utan att de har vetskap om vem som kommer vid vilket tillfälle. Denna ovisshet kan skapa oro och osäkerhet hos vårdtagare vars välmående annars gynnas av stabilitet och tydlighet i vardagen.

För att möta denna utmaning och stärka vårdtagares trygghet samt delaktighet i vårdprocessen, föreslår vi att Uppsala kommun ska utreda och införa digitala informationsskärmar i hemmen hos de som har hemtjänst. Skärmarna skulle kunna monteras fast i vårdtagarnas hem och dagligen visa information om planerade vårdbesök, inklusive namn och bild på den vårdpersonal som ska komma, beräknad tid för besöket samt vilken tjänst som planeras att utföras.

Med en tydlig bild av sitt dagliga schema kan vårdtagare i större utsträckning planera sina dagar och förbereda sig inför besök vilket kan skapa en förutsägbarhet för den i behov av insatser från hemtjänsten. Dessutom kan vårdtagaren direkt se om det har skett några ändringar, exempelvis om en annan vårdpersonal än den ursprungliga kommer på besök, vilket i sin tur kan minska oro och skapa ett lugnare vårdförhållande.

Ett liknande initiativ har testats i prototypform i Helsingborgs kommun där lösningen har mottagits positivt. I Lunds kommun är liknande koncept redan etablerade, där har kommunen gått vidare och utvecklat konceptet där videosamtal med vårdtagare ingår om så önskas. Vårdpersonal spenderar stor andel av sin tid på att transportera sig mellan vårdtagare. Väl hos en vårdtagare finns inte alltid tillräcklig tid för att sitta ner och prata med vårdtagaren om eventuella behov. Genom videosamtal kan vårdpersonal och vårdtagare i lugnare former talas vid och stämna av behoven. Uppstår behov skickar hemtjänsten ut personal till vårdtagaren. Det går även att utföra andra nödvändiga insatser såsom rörelsegymnastik genom videolänk. Användandet av skärmar för den enskilde ska vara frivilligt och den digitala skärmenheten ska ses som ett komplement i vårdinsatsen. Skärmenheten ska vara så pass enkel att utföra att inga förkunskaper ska behövas.

Genom att utreda en implementering av digitala skärmar i hemtjänsten kan Uppsala kommun bidra till en förbättrad och tryggare hemtjänst samtidigt som vi bättre nyttjar teknikens potential för bättre livsvillkor. Införandet av digitala skärmar kan öka också transparensen, kvalitet och delaktighet, och samtidigt minska den oro och osäkerhet som idag kan besvära våra vårdtagare inom hemtjänsten.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att Uppsala kommun utreder och inför digitala skärmar i hemtjänsten, i linje med motionens intentioner om ökad trygghet och kvalitet i kommunens hemtjänst.

Therez Almerfors (M)

Cecilia Forss (M)

2024-11-29

2024-12-01

Motion om fastighetsnära insamling av biologiskt och brännbart avfall genom återanvändning av gamla tunnor för matavfall och restavfall

Bakgrund

Uppsala kommun står inför stora utmaningar med att uppnå sina mål för hållbarhet och resurseffektivitet. Samtidigt finns behov av att förbättra service för hushållens hantering av trädgårdsavfall och fallfrukt. Ett nytt system för insamling av dessa fraktioner kan bidra till ökad biogasproduktion, minskade transporter till återvinningscentraler och förbättrad miljö.

I samband med övergången till flerfackskäril frigörs ett stort antal gamla tunnor för matavfall och restavfall. Dessa tunnor kan återanvändas i ett nytt insamlingsystem för att skapa både ekonomiska och miljömässiga vinster.

Förslaget stödjer Uppsala kommuns mål för hållbar utveckling och resurseffektivitet samt FN:s Agenda 2030. Det bidrar till en cirkulär ekonomi och stärker biogasproduktionen, som är en central del i kommunens klimatarbete. Insamlingen förbättrar också hushållens möjligheter att hantera avfall på ett smidigt och miljövänligt sätt.

Ett system för fastighetsnära insamling av fallfrukt och annat biologiskt avfall som inte är matavfall representerar ett stort värde. Allt biologiskt avfall är högvärdigt substrat för biogastillverkning och brännbart avfall inklusive trädgårdsavfall som grenar och kvistar som är högvärdigt substrat för energiåtervinning enligt följande principer:

1. Återanvändning av gamla tunnor:

- De gamla matavfalls- och restavfallstunnorna rengörs och märks om för att samla in två nya avfallsfraktioner:
 - a) Biologiskt avfall (fallfrukt) för biogasproduktion.
 - b) Brännbart trädgårdsavfall (kvistar och grenar) för energiåtervinning.
- Detta minskar behovet av att köpa nya kärl och eliminerar kostnader för plaståtervinning av gamla tunnor.

2. Flexibel tömningsmodell:

- Tömning sker på beställning via en digital plattform, där hushållen endast betalar för hämtning vid behov.

3. Ekonomiska och miljömässiga vinster:

- Potential att spara 15–25 miljoner kronor genom återanvändning av tunnor.
- Minska CO2-utsläpp med upp till 1,8 miljoner kg genom att undvika plaståtervinning och nyproduktion.

4. Pilotprojekt:

- Genomföra ett pilotprojekt i ett avgränsat område för att testa lösningens funktion och kundernas respons innan fullskalig implementering.

Potentiella vinster och besparingar

Fallfrukt utgör en betydande resurs för biogasproduktion. Enligt beräkningar kan Uppsala producera cirka 1 700 000 m³ biogas årligen från fallfrukt, motsvarande 10 000 000 kWh energi. Denna mängd energi skulle kunna driva exempelvis 520 normalvillor eller en biogasbuss 300 000 mil per år, motsvarande halva sträckan stadsbussarna i Uppsala kör per år. Samtidigt kan insamlingen bidra till att minska växthusgasutsläppen med cirka 8 700 ton CO₂-ekvivalenter årligen, en betydande klimatinsats.

Dessutom innebär biogasproduktionen en ekonomisk potential. Baserat på försäljningspriser för biogas kan fallfrukt bidra med intäkter på upp till 31 miljoner kronor per år. Genom att satsa på insamling av fallfrukt stärker kommunen både hållbarheten och den lokala ekonomin.

Insamlingen av brännbart avfall kan minska behovet av att elda ris och grenar i trädgårdar till ingen nytta och istället bidra effektivt till en hållbar energiproduktion.

Johan Ulin, Utvecklingspartiet demokraterna, har gjort en gedigen analys av förslaget möjligheter. Eftersom förslaget berör fler än Uppsala Vatten och avfall AB, bland annat Gatu- och samhällsmiljönämnden samt Miljö- och hälsa föreslår jag enligt nedan:

Jag föreslår:

att ge kommunledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheten att införa fastighetsnära insamling av fallfrukt och trädgårdsavfall i enlighet med ovan skrivelse,

att i utredningsarbetet överväga ett pilotprojekt i ett lämpligt geografiskt område, och

att återrapportera utredningen till kommunstyrelsen.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Bilagor: Detaljerad beskrivning av förslaget med motiveringar bifogas i separata dokument.

- Bilaga 1 - Förslag med motiveringar till UVAB om Insamling av fallfrukt och trädgårdsavfall i två fraktioner
- Bilaga 2 - Potential för insamling och användning av fallfrukt i Uppsala kommun

Bilaga 1: Potential för insamling och användning av fallfrukt i Uppsala kommun

Bakgrund

Fallfrukt representerar en betydande outnyttjad resurs i Uppsala kommun, som kan användas för att generera ekonomiska och miljömässiga vinster. Trots detta har fallfrukt tidigare exkluderats från matavfallsinsamlingen, vilket har lett till onödiga transporter och resursslöseri. Denna bilaga syftar till att belysa potentialen för fallfruktsinsamling och biogasproduktion samt att förtydliga varför ett nytt system för fastighetsnära insamling är en lönsam och hållbar lösning.

Mängden fallfrukt i Uppsala kommun

Enligt offentlig statistik finns det cirka 102 680 fastigheter i Uppsala, varav varje fastighet i genomsnitt har 1,5 fruktträd. Med en genomsnittlig fruktproduktion på 125 kg per träd genererar kommunen cirka 19 000 ton frukt årligen, varav 90 % utgör fallfrukt, varav idag 96% går till spillo. Detta motsvarar 17 000 ton fallfrukt som idag hanteras ineffektivt eller inte alls.

Nuvarande hantering och dess nackdelar

För närvarande tvingas hushållen själva transportera fallfrukt till återvinningscentraler (ÅVC). Detta innebär i genomsnitt fem extra resor per fastighet och säsong, med ett medelavstånd på 10 km tur och retur. Resultatet är att:

- Totalt körs cirka 5 100 000 km för att transportera fallfrukt till ÅVC.
- Detta leder till en bränsleförbrukning på cirka 440 000 liter bensin, motsvarande 4 000 000 kWh energi.

Dessa transporter orsakar onödiga utsläpp och är en ekonomisk börda för hushållen. Energikostnaderna skulle istället kunna användas för mer hållbara ändamål.

Potential för biogasproduktion

Fallfrukt har en hög potential som substrat för biogasproduktion, med en genomsnittlig produktion på 100 m³ biogas per ton. Genom att samla in dessa 17 000 ton fallfrukt skulle Uppsala kunna producera:

- 1 700 000 m³ biogas årligen.

- 10 000 000 kWh energi, motsvarande hushållsbehovet för 520 villor eller driften av en biogasbuss för 300 000 mil per år, halva sträckan som stadsbussarna i Uppsala kör per år.

Biogasproduktionen skulle även bidra till att minska växthusgasutsläpp med cirka 8 700 ton CO₂-ekvivalenter per år, ett betydande tillskott till Uppsalas klimatarbete och en förtjänst på motsvarande mängd utsläppsätter.

Ekonomiska vinster

Genom att använda fallfrukt som substrat istället för att låta den förfaras eller komposteras, kan Uppsala Vatten och Avfall AB stärka sina intäkter. Beräkningar visar att:

- Biogasproduktionen från fallfrukt kan generera intäkter på upp till 31 miljoner kronor årligen, beroende på försäljningspriser för biogas.
- Kommunen kan spara upp till 12 miljoner kronor i kostnader för utsläppsätter tack vare minskade koldioxidutsläpp.
- Total potentiell ekonomisk nytta uppgår till mellan 49 och 62 miljoner kronor per år.

Miljömässiga fördelar

Utöver minskade växthusgasutsläpp bidrar insamlingen av fallfrukt till:

- Minskad bränsleförbrukning och därmed förbättrad luftkvalitet.
- Minskad risk för skadedjur genom att eliminera fallfrukt som annars skulle ligga och ruttna i trädgårdar.

Förslag på lösningar

För att ta tillvara på fallfruktens potential föreslås följande åtgärder:

1. Fastighetsnära insamling:

Användning av befintliga sopbilar och insamlingssystem för att hantera fallfrukt som en separat fraktion, med fokus på att använda de gamla avfallskärnen.

2. Container i villaområden:

Uppställning av specifika containrar för fallfrukt under fruktsäsongen, vilket minskar behovet av transporter till ÅVC.

3. Ökad insamlingseffektivitet:

Höj insamlingsgraden från dagens låga nivå på 4%, 756 ton per år till hela den tillgängliga mängden på 17 000 ton, för att maximera biogasproduktionen, genom att göra det enklare att återvinna fallfrukt via FNI.

Slutsats

Fallfrukt är en outnyttjad resurs med betydande ekonomisk, miljömässig och social

potential. Genom att implementera fastighetsnära insamling och biogasproduktion kan Uppsala kommun minska resursslöseri, stärka sin roll i klimatarbetet och skapa ekonomiska vinster för både invånare och kommunen.

Johan Ulin (UP)

Styrelsesuppleant, Uppsala Vatten och Avfall AB

Bilaga 2 : Förslag om fastighetsnära insamling av Biologiskt avfall (t.ex. fallfrukt) och Brännbart avfall (bl.a. torrt trädgårdsavfall) genom återanvändning av gamla tunnor för matavfall och restavfall

Vi vill framföra ett förslag om att Uppsala Vatten och Avfall (UVAB) inför fastighetsnära insamling av två nya fraktioner:

1. Fallfrukt och biologiskt avfall för biogasproduktion.

Höggradigt substrat för biogastillverkning

2. Brännbart avfall och torrt trädgårdsavfall såsom kvistar och grenar för effektiv energiåtervinning.

Höggradigt substrat för energiåtervinning i stället för att elda upp det i trädgårdar eller slösa energi att enskilt köra det till ÅVC

Denna insamling kan effektivt genomföras genom att återanvända de gamla matavfalls- och restavfallstunnorna som nu ersätts med flerfackskärl i samband med systemskiftet. Dessa tunnor skulle kunna användas för att samla in fallfrukt och brännbart trädgårdsavfall, vilket är ett särskilt innovativt inslag i förslaget som skapar en kostnadseffektiv och flexibel lösning för hushållen. Tömning sker på beställning, vilket gör att hushållen betalar för tömning vid behov och inte har fasta avgifter för sällan använda fraktioner.

Genom att återanvända de gamla kärnen skulle UVAB ha potential att ytterligare spara **15–25 miljoner kronor** i besparingar och vinster, utöver de **60 Mkr/år** i potential i vinster och besparingar från biogasproduktion av fastighetsnära insamling av fallfrukt. Det innebär att den totala potentialen för besparingar och vinster genom både återanvändning av kärnen och fallfruktsinsamlingen skulle kunna uppgå till **75–85 miljoner kronor**.

Miljövinster kan också vara ett starkt argument för att återanvända kärnen istället för att skrota dem, och det skulle dessutom vara förenligt med UVAB:s mål om hållbarhet och resurseffektivitet. Genom att återanvända 100 000 gamla kärl sparar vi **1,5–1,8 miljoner kg CO₂** som annars skulle ha släppts ut vid plaståtervinning. Återanvändning minskar även behovet av att producera nya plastkärl, vilket skulle ha lett till ytterligare utsläpp.

Detta förslag skapar en både ekonomiskt och miljömässigt hållbar lösning som ligger väl i linje med UVAB:s uppdrag, mål och varumärkeshandbok.

Återanvändning av gamla tunnor – Innovativ lösning och kundnytta

Med de nya flerfackskärlen införs en möjlighet att omfördela de gamla tunnorna för att samla in fallfrukt och trädgårdsavfall. Här är de största fördelarna med denna lösning:

1. Praktisk och kostnadseffektiv användning av befintliga resurser:

Genom att återanvända gamla tunnor behövs inga nya kärl för fallfrukt och trädgårdsavfall. Detta gör insamlingssystemet mer kostnadseffektivt och håller de totala driftskostnaderna nere.

2. Flexibel tömning vid behov:

Den största kundnyttan ligger i att hushållen får möjlighet att beställa tömning när de faktiskt behöver den, vilket gör systemet mer flexibelt och kundvänligt. Istället för att ha en fast tömningsfrekvens kan invånarna själva styra över när insamling sker, vilket också sparar på resurser och transportkostnader.

3. Miljömässig hållbarhet:

Återanvändning av de gamla tunnorna för nya fraktioner minskar mängden avfall och resursslöseri. Detta stödjer både UVAB:s och kommunens mål om resurseffektivitet och hållbarhet, och minskar behovet av ytterligare materialförbrukning i produktionen av nya kärl.

4. Innovativt och enkelt system:

Denna lösning är inte bara innovativ utan också enkel att implementera inom UVAB:s befintliga infrastruktur. Vi kan fortsätta använda våra redan etablerade logistiklösningar, vilket gör att vi snabbt kan anpassa oss till den nya insamlingen utan stora investeringar.

Koppling till UVAB:s uppdrag, mål och varumärkeshandbok

Förslaget ligger i linje med flera av UVAB:s centrala mål och varumärkeslöften:

- **Lyhördhet och kundnöjdhet:** Genom att erbjuda en flexibel lösning som tillgodoser hushållens behov ökar vi kundnöjdheten och tillgängligheten. Det är en lösning som är praktisk och tillförlitlig – två viktiga faktorer enligt vår varumärkeshandbok.
- **Framsynthet och innovation:** Återanvändningen av gamla tunnor och den flexibla tömningsmodellen visar på vår förmåga att tänka innovativt och ekonomiskt, vilket speglar UVAB:s vision att vara en ledande aktör inom hållbar avfallshantering.

- **Cirkulär ekonomi och hållbarhet:** Återbruk och minskad resursanvändning är i linje med vår ambition att främja en cirkulär ekonomi, där resurser används på bästa möjliga sätt och avfall omvandlas till nya värdefulla resurser.

Sammanfattning och nästa steg

Förslaget om att samla in fallfrukt och trädgårdsavfall i två fraktioner bidrar direkt till flera av kommunens fokusmål och stärker Uppsala Vattens roll som en ledande aktör i den cirkulära ekonomin. Det skapar ekonomiska vinster, förbättrar miljön och underlättar för hushållen, vilket gör det till en strategisk satsning för framtiden.

Vi föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslaget och uppdrar åt Uppsala Vatten att utveckla och implementera insamlingsystemet.

Genom att implementera insamling av fallfrukt och trädgårdsavfall i de gamla tunnorna, i samband med införandet av flerfackskärl, skapar vi en ekonomiskt och miljömässigt hållbar lösning. Det gör systemet mer flexibelt för hushållen och hjälper UVAB att uppnå sina mål om resurseffektivitet, hållbarhet och kundnöjdhet.

Motiveringar

Förslaget om att införa en fastighetsnära insamling av fallfrukt och trädgårdsavfall är väl förankrat i Uppsala kommuns mål och budget för 2025 samt i Uppsala Vattens uppdrag. Det bidrar till en hållbar utveckling och stärker kommunkoncernens arbete inom flera av kommunens fokusområden.

Koppling till kommunens Fokusmål och mål i budget 2025

1. Fokusmål 1: Ekonomin – En stark ekonomi och värna välfärden

- **Effektiv resursanvändning:** Genom att använda fallfrukt som substrat för biogasproduktion och samla in brännbart trädgårdsavfall, säkerställer vi att resurser används på bästa sätt. Detta minskar kostnaderna för externt gasinköp och skapar intäkter genom ökad biogasproduktion.
- **Kvalitet och service:** Fastighetsnära insamling ökar tillgängligheten för invånarna och förenklar avfallshanteringen.

2. Fokusmål 3: Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen

- **Minskat klimatavtryck:** Förslaget bidrar till minskade växthusgasutsläpp genom att undvika metanutsläpp från ruttnande fallfrukt och minska transportrelaterade utsläpp genom färre resor till återvinningscentraler.
- **Förnybar energi:** Biogasproduktion från fallfrukt bidrar till målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och ersätter fossila bränslen.

3. Fokusmål 4: Tryggheten – En trygg och ren miljö för alla

- **Hälsoskydd och sanitet:** Regelbunden insamling av fallfrukt motverkar skadedjur och sanitära olägenheter, vilket skapar en tryggare boendemiljö.

Ekonomiska och miljömässiga vinster

- **Produktion av biogas:** Fallfrukten kan generera upp till 10 GWh energi per år, vilket bidrar till lägre inköp av extern gas och ökade intäkter på cirka 12 Mkr årligen.
- **Minskade transportkostnader:** Hushållen sparar på bränslekostnader genom minskat behov av resor till återvinningscentraler.
- **Reducerade utsläpp:** Minskar CO₂-ekvivalenter med 8 663 ton per år, vilket stärker Uppsala kommuns klimatmål.

Stöd från Agenda 2030 och kommunens hållbarhetsstrategier

Förslaget stöder FN:s globala hållbarhetsmål inom cirkulär ekonomi, klimatåtgärder och hållbara städer. Det uppfyller också kommunens åtaganden att vara en ledande aktör i klimatomställningen och säkerställer en resurseffektiv avfallshantering.

Genomgång av relevanta uppdrag från Uppsala kommuns mål och budget 2025 och hur förslaget om insamling av fallfrukt och trädgårdsavfall i två fraktioner bidrar till deras uppfyllelse:

Fokusmål 1: Ekonomin – Uppdrag och hur förslaget bidrar

1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter

- Hur: Genom att effektivisera insamlingen med fastighetsnära lösningar minskar belastningen på återvinningscentraler och administration kopplad till tjänstekoncessioner. Resurser frigörs för andra kärnuppgifter.

2. Utveckla digitala välfärdstjänster

- Hur: Insamlingen kan stödjas av digitala verktyg, exempelvis en app för avfallshantering där hushåll kan schemalägga hämtningar eller följa insamlingsdata. Detta ökar tillgängligheten och effektiviteten.

3. Ansvarsfull resursanvändning och kostnadseffektivitet

- Hur: Biogasproduktionen skapar ekonomiska värden av en befintlig resurs (fallfrukt). Detta minskar behovet av externa gasinköp och bidrar till en mer kostnadseffektiv avfallshantering.

Fokusmål 3: Klimatet – Uppdrag och hur förslaget bidrar

4. Öka takten i klimatomställningen

Hur: Genom att samla in fallfrukt för biogasproduktion minskas växthusgasutsläpp som annars skulle uppstå vid nedbrytning. Minskat transportbehov för hushållen reducerar även fossila bränslen i transportsektorn.

5. Utveckla systematiskt arbete för klimatanpassning

Hur: Förslaget bidrar till att bygga upp en infrastruktur för hållbar avfallshantering som är robust nog att hantera framtida klimatutmaningar, exempelvis ökade avfallsmängder vid varmare temperaturer.

Fokusmål 4: Tryggheten – Uppdrag och hur förslaget bidrar

6. Förbättra tryggheten i det offentliga rummet

Hur: Genom att minska kvarliggande fallfrukt i trädgårdar och på offentliga ytor minskas risken för skadedjur och hygienproblem, vilket gör boendemiljöerna tryggare och renare.

7. Bryta segregationen genom jämlik service

Hur: Fastighetsnära insamling erbjuds jämlikt till alla hushåll, vilket säkerställer att även hushåll utan transportmöjligheter eller i områden med begränsad service kan bidra till en hållbar avfallshantering.

Relevanta aspekter från Agenda 2030 – Uppdrag och hur förslaget bidrar

8. Främja cirkulär ekonomi (Agenda 2030, mål 12)

Hur: Fallfrukt omvandlas från avfall till en resurs för biogasproduktion, vilket främjar hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

9. Klimatåtgärder (Agenda 2030, mål 13)

Hur: Genom att minska växthusgasutsläpp och öka andelen förnybar energi bidrar förslaget till Uppsalas mål om ett klimatneutralt samhälle.

10. Hållbara städer och samhällen (Agenda 2030, mål 11)

Hur: Förslaget förbättrar avfallshanteringen och minskar sanitära problem, vilket gör Uppsala till en renare och mer hållbar stad att bo i.

Sammanfattning av kopplingar till uppdragen

Förslaget bidrar till att:

1. Effektivisera resursanvändningen och stärka ekonomin (Fokusmål 1).
2. Främja klimatomställningen och minska växthusgasutsläpp (Fokusmål 3).
3. Öka tryggheten och minska ojämlikheter i service (Fokusmål 4).

4. Främja cirkulär ekonomi och hållbara samhällen (Agenda 2030).

Lista över hur uppdrag från Mål & Budget är relevanta för Uppsala Vatten och Avfall (UVAB) i fastighetsnära insamling av fallfrukt och annat biologiskt avfall lämpligt för biogasproduktion och brännbara fraktioner.

Uppdrag att stärka samverkan för att begränsa VA-taxans kostnadsutveckling

Fokusmål 1: Ekonomin – Uppdrag och hur förslaget bidrar

- **Hur förslaget uppfyller uppdraget:**
Genom att effektivisera insamlingen i egen regi minskas kostnader för tjänstekoncessioner och transporter. Detta stärker ekonomin och bidrar till en stabil VA-taxa.
-

2. Uppdrag att utreda framtidens VA-lösningar

Fokusmål 3 och hållbarhet i VA-verksamheten.

- **Hur förslaget uppfyller uppdraget:**
Genom att inkludera biologiskt material som fallfrukt i biogasproduktionen förbättras hanteringen av resurser, vilket ligger i linje med innovativa VA-lösningar för framtiden.
-

3. Uppdrag att minska klimatpåverkan och bidra till cirkulär ekonomi

Fokusmål 3, Klimatet – Uppdrag 4 (Klimatomställningen).

- **Hur förslaget uppfyller uppdraget:**
Fallfruktinsamling minskar växthusgasutsläpp och stärker cirkulär ekonomi genom återvinning av biologiskt material till biogasproduktion.
-

4. Uppdrag att ställa miljökrav och främja hållbarhet i verksamheten

Fokusmål 3, Klimatet – Uppdrag 5 (Hållbar upphandling och fossilfrihet).

- **Hur förslaget uppfyller uppdraget:**
Användningen av lokala resurser som fallfrukt minskar beroendet av externa resurser, vilket är i linje med att främja hållbara och fossilfria lösningar.
-

5. Uppdrag att utveckla biogasverksamheten

Fokusmål 3, Klimatet – mål om förnybar energi.

- **Hur förslaget uppfyller uppdraget:**

Insamling av fallfrukt förbättrar inflödet av substrat till biogasanläggningen, vilket stärker produktionen av förnybar energi och bidrar till målen om fossilfrihet.

6. Uppdrag att bidra till klimatomställningen

Fokusmål 3, Klimatet – Uppdrag 4 (Klimatneutralitet 2030).

- **Hur förslaget uppfyller uppdraget:**

Genom att minska metanutsläpp från fallfrukt och stärka produktionen av biogas bidrar insamlingen direkt till att reducera kommunens klimatpåverkan.

Relevanta aspekter från Agenda 2030 – Uppdrag och hur förslaget bidrar

8. Främja cirkulär ekonomi (Agenda 2030, mål 12)

- **Hur:** Fallfrukt omvandlas från avfall till en resurs för biogasproduktion, vilket främjar hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

9. Klimatåtgärder (Agenda 2030, mål 13)

- **Hur:** Genom att minska växthusgasutsläpp och öka andelen förnybar energi bidrar förslaget till Uppsalas mål om ett klimatneutralt samhälle.

10. Hållbara städer och samhällen (Agenda 2030, mål 11)

- **Hur:** Förslaget förbättrar avfallshanteringen och minskar sanitära problem, vilket gör Uppsala till en renare och mer hållbar stad att bo i.
-

Sammanfattning av kopplingar

Förslaget om fastighetsnära insamling av fallfrukt och brännbart trädgårdsavfall bidrar till UVAB:s och kommunens uppdrag inom:

- **Ekonomisk hållbarhet:** Minskade kostnader för VA-taxa och förbättrade resursflöden.
- **Miljömässig hållbarhet:** Ökad biogasproduktion, minskad klimatpåverkan och stöd till cirkulär ekonomi.
- **Innovation:** Främjar utvecklingen av moderna, hållbara VA- och avfallslösningar.

Utredning av Förslag: Återanvändning av befintliga tunnor för insamling av fallfrukt och brännbart trädgårdsavfall

Att använda de gamla matavfalls- och restavfallstunnorna för insamling av fallfrukt och brännbart trädgårdsavfall är en både praktisk och kostnadseffektiv lösning som kan införlivas i det nuvarande systemet när flerfackskärlen införs. Här är en sammanställning av hur detta förslag kan implementeras och vilka fördelar det medför:

1. Praktisk användning av befintliga resurser

- De gamla matavfalls- och restavfallstunnorna kan rengöras och märkas om för att användas till fallfrukt och brännbart trädgårdsavfall.
- Insamlingen sker på beställning, vilket innebär att hushållen bara betalar när tömning behövs, och att UVAB kan planera logistik utifrån efterfrågan.

2. Separata fraktioner för olika avfallstyper

- En tunna kan dedikeras till biologiskt avfall som fallfrukt och en annan till brännbart avfall och brännbart trädgårdsavfall.
- Detta säkerställer att materialen hanteras korrekt – fallfrukt och biologiskt avfall för biogasproduktion och brännbart avfall för energiutvinning.

Fördelar med förslaget

Ekonomiska fördelar

- **Minskade kostnader för nya kärl:** Återanvändningen av befintliga tunnor innebär betydande besparingar jämfört med att köpa in nya kärl.
- **Flexibel tömningsfrekvens:** Tömningsmodellen "vid behov" minskar driftskostnaderna och ger kunderna möjlighet att hantera kostnaderna själva.

Miljömässiga fördelar

- **Cirkulär användning:** Återbruk av gamla tunnor istället för att skrota dem minskar avfallet och resursslöseriet.
- **Minskade transporter:** Insamling vid behov reducerar onödiga transporter och därmed koldioxidutsläpp.

Kundnytta

- **Bekvämt och flexibelt:** Kunden kan hantera fallfrukt och trädgårdsavfall utan att behöva transportera det till återvinningscentraler.
- **Rättvisa kostnader:** Kunden betalar endast för tömningar när de faktiskt behöver det, vilket ökar transparensen och acceptansen för tjänsten.

Operationalisering för UVAB

- **Enkel anpassning:** UVAB:s befintliga insamlingssystem kan relativt enkelt utökas för att inkludera dessa två fraktioner.
- **Effektiv logistik:** Genom digitala beställningssystem kan insamlingen optimeras och samordnas med andra insamlingsrutter.

Förslag till implementering

1. **Inventera och rengör gamla tunnor:** Säkerställ att de gamla tunnorna är i bra skick och kan användas för de nya fraktionerna.
2. **Märk om och informera:** Märk tunnorna för de nya fraktionerna och informera kunderna om hur systemet fungerar.
3. **Inför digital beställningstjänst:** Utveckla en enkel plattform (t.ex. app eller webbtjänst) där kunder kan beställa tömning vid behov.
4. **Testpilot:** Genomför en pilot i ett avgränsat område för att utvärdera systemets funktion och kundernas respons innan det skalas upp.

Sammanfattning

Förslaget att återanvända gamla matavfalls- och restavfallstunnor för insamling av fallfrukt och brännbart trädgårdsavfall är både ekonomiskt och miljömässigt hållbart. Det stärker kundservicen och skapar en flexibel, kundanpassad lösning som ligger i linje med UVAB:s mål att främja cirkulär ekonomi och hållbar avfallshantering.

Utredning av den potentiella besparingen eller vinsten genom att återanvända de gamla kärnen

För att uppskatta den potentiella besparingen eller vinsten genom att återanvända de gamla kärnen jämfört med att skrota dem, kan vi jämföra kostnaderna för återvinning av plast mot kostnaden för att återanvända kärnen i det nya systemet. Här är de viktigaste faktorerna att beakta:

1. Kostnader för att skrota kärLEN och återvinna plasten

- **Skrotning av kärLEN:** Om kärLEN skickas till plaståtervinning innebär det att UVAB måste betala för transport och bearbetning av plasten. Kostnaden för att återvinna plast varierar, men i Sverige ligger kostnaden för plaståtervinning vanligtvis mellan 2–5 kronor per kg beroende på återvinningsmetod och mängd.
- **Vikt på varje kärL:** Ett standardmatavfallskärL (120 liter) väger ungefär 5–6 kg. Om UVAB har exempelvis 100 000 gamla kärL som ska återvinnas, blir den totala vikten cirka 500 000–600 000 kg.
 - Om återvinningen kostar 3 kr/kg, innebär det en kostnad på cirka **1,5–1,8 miljoner kronor** för att skrota och återvinna alla kärLEN.

2. Kostnader för att återanvända kärLEN

- **Återanvändning av kärLEN:** Genom att återanvända kärLEN för de nya fraktionerna slipper UVAB den initiala kostnaden för att köpa in nya kärL. Detta innebär betydande besparingar, särskilt om kärLEN är i gott skick och kan användas för att samla in fallfrukt och trädgårdsavfall.
- **Rengöring och ommärkning:** Att återanvända kärLEN innebär en engångskostnad för rengöring, ommärkning och eventuell justering av konstruktion, men detta är mycket billigare än att köpa nya kärL.
 - En uppskattning för dessa kostnader kan vara **50–100 kronor per kärL** beroende på mängden arbete och material som krävs.

Om UVAB återanvänder 100 000 kärL, innebär detta en engångskostnad på **5–10 miljoner kronor** för rengöring och ommärkning av kärLEN. Detta är mycket lägre än kostnaden för att köpa nya kärL, som skulle kunna ligga på mellan **20–30 miljoner kronor** beroende på kvalitet och inköpskostnad per kärL.

3. Besparingar och vinster jämfört med att skrota kärLEN

- **Skrota kärLEN:** Om UVAB väljer att skrota kärLEN, skulle det innebära en kostnad på **1,5–1,8 miljoner kronor** för plaståtervinning.
- **Återanvända kärLEN:** Genom att återanvända kärLEN kan UVAB spara på inköpskostnaden för nya kärL, vilket innebär en besparing på **20–30 miljoner kronor** (jämfört med att köpa nya kärL) minus den mindre kostnaden för rengöring och ommärkning (5–10 miljoner kronor).
- **Netto-besparing:** Nettoresultatet av att återanvända kärLEN istället för att skrota dem kan därför ligga på mellan **15–25 miljoner kronor**.

Slutsats

Genom att återanvända de gamla kärlen skulle UVAB ha potential att spara **15–25 miljoner kronor** i besparingar och vinster, utöver de **60 Mkr** i vinster och besparingar från insamling av fallfrukt. Det innebär att den totala potentialen för besparingar och vinster genom både återanvändning av kärlen och fallfruktsinsamlingen skulle kunna uppgå till **75–85 miljoner kronor**.

För att räkna på de miljövinster som uppstår genom att återanvända de gamla kärlen istället för att skrota dem och skicka dem till plaståtervinning, kan vi göra en uppskattning baserat på nedanstående parametrar:

1. Plaståtervinningens miljöpåverkan

När plast återvinns innebär det en viss energiåtgång och utsläpp av växthusgaser. Den exakta mängden CO₂-utsläpp beror på återvinningsmetod och effektivitet, men en vanlig uppskattning är att plaståtervinning genererar **2–5 kg CO₂ per kg plast** beroende på processen.

Om vi ska beräkna miljöpåverkan av att skrota de gamla kärlen och skicka dem till plaståtervinning, börjar vi med att uppskatta vikten av de gamla kärlen:

2. Antal kärl och vikt

Ett genomsnittligt plastkärl (t.ex. ett 120 liters matavfallskärl) väger cirka **5–6 kg**. Om vi har 100 000 gamla kärl, blir den totala vikten av plasten **500 000–600 000 kg** (500–600 ton).

3. Beräknade utsläpp vid plaståtervinning

Om vi antar att plaståtervinningen genererar **3 kg CO₂ per kg plast** (en genomsnittlig uppskattning), kan vi beräkna den totala mängden CO₂ som släpps ut om kärlen skrotas och återvinns:

- **500 000 kg plast x 3 kg CO₂ = 1 500 000 kg CO₂** (1 500 ton CO₂)
- **600 000 kg plast x 3 kg CO₂ = 1 800 000 kg CO₂** (1 800 ton CO₂)

4. Miljövinster vid återanvändning av kärlen

Om kärlen istället återanvänds för insamling av fallfrukt och trädgårdsavfall undviks ovanstående utsläpp från plaståtervinning. Därmed sparar vi på:

- **1,5–1,8 miljoner kg CO₂** (1,5–1,8 ton CO₂) i utsläpp som annars hade uppstått vid plaståtervinning.

5. Ytterligare miljövinster genom minskad nyproduktion av plast

Förutom de utsläpp som undviks genom återvinning, minskar också behovet av att producera nya plastkärl. Produktion av plastkärl innebär ytterligare utsläpp av växthusgaser. Om UVAB skulle behöva köpa in nya kärl istället för att återanvända de gamla, skulle det innebära utsläpp från plastproduktion och transporter av nya kärl. Detta bidrar ytterligare till de miljövinster som görs genom att återanvända kärnen istället för att skrota dem.

Sammanfattning av miljövinster

- **Utsläpp av CO₂ genom plaståtervinning:** Genom att återanvända 100 000 gamla kärl sparar vi **1,5–1,8 miljoner kg CO₂** som annars skulle ha släppts ut vid plaståtervinning.
- **Minskad plastproduktion:** Återanvändning minskar även behovet av att producera nya plastkärl, vilket skulle ha lett till ytterligare utsläpp.

Dessa miljövinster kan vara ett starkt argument för att återanvända kärnen istället för att skrota dem, och det skulle dessutom vara förenligt med UVAB:s mål om hållbarhet och resurseffektivitet.

Slutsats och rekommendation

Förslaget om att samla in fallfrukt och trädgårdsavfall i två fraktioner bidrar direkt till flera av kommunens fokusmål och stärker Uppsala Vattens roll som en ledande aktör i den cirkulära ekonomin. Det skapar ekonomiska vinster, förbättrar miljön och underlättar för hushållen, vilket gör det till en strategisk satsning för framtiden.

Vi föreslår att styrelsen godkänner förslaget och uppdrar åt Uppsala Vatten att utveckla och implementera insamlingsystemet.

Johan Ulin (UP)

Styrelsesuppleant, Uppsala Vatten och Avfall AB

2024-09-24

Motion om folkomröstning kopplad till Stadsdels- och bygderåden

Bakgrund

Demokratierna runt om på vår jord tappar i kraft. Det är en sorglig utveckling och behöver tas på stort allvar. För Utvecklingspartiet demokraterna är en stärkt demokrati en av partiets viktigaste sakpolitiska frågor. Invånarnas röst måste få ett starkare genomslag än enbart allmänna val vart fjärde år. Ny teknologi gör det allt lättare för invånarna att göra sin röst hörd. Uppsala kommun måste omfamna teknologins nya demokratiska möjligheter och bidra till att invånarnas synpunkter tas till vara i större utsträckning och snabbare än idag.

Det är viktigt att stärka invånarnas inflytande och maximera medborgarnyttan i de beslut som fattas inom Uppsala kommun. Det är ett demokratiskt problem att avståndet mellan medborgarna och de folkvalda idag är för stort, samtidigt som allt färre vill engagera sig som politiker i ett politiskt parti. Begreppet demokrati innefattar även möjligheten att andra än politikerna ska kunna vara med och påverka utvecklingen. Folkomröstningar kan både vara rådgivande och beslutande. Utvecklingspartiet demokraterna vill se många rådgivande folkomröstningar men också i stora men rimligt enkla frågor tillämpa beslutande folkomröstningar där partierna är eniga om att folkets röst ska hedras.

Idag är det mycket svårt att få till en folkomröstning om inte en majoritet inom kommunfullmäktige står bakom den. Det krävs då att 10 procent av de röstberättigade i Uppsala kommun, på ett omständligt sätt, begär det. Utvecklingspartiet demokraterna anser att detta är ett föråldrat förhållningssätt till hur man på bästa sätt engagerar sina invånare i den lokala samhällsutvecklingen.

Det går naturligtvis att invända mot att använda folkomröstningar som metod i en representativ demokrati. Ett argument skulle kunna vara att vi väljer politiker för att de ska ta ansvar och fatta besluten åt oss. Dessvärre är den politiska ansvarsfrågan begränsad till, i bästa fall, några mandatperioder medan konsekvenserna av stora och avgörande beslut för medborgarna kvarstår långt efter att politikerna lämnat sina uppdrag. Därmed blir det ännu viktigare att medborgarna vid stora beslut, där det ska finnas tydliga alternativ, får uttrycka sin vilja.

Jag yrkar:

att Uppsala kommun senast i det kommunala valet 2026 ska genomföra en folkomröstning där invånarna får ta ställning till följande fråga:

Ska Stadsdels- och bygderåd vara formella remissinstanser i större frågor som är relevanta för det rådets geografiska område?

Stefan Hanna

Kommunalråd

2024-09-25

Motion om Allis

Bakgrund:

Uppsala kommun är huvudman för ett "allaktivitetshus" för mindre barn. Där finns till exempel klätterväggar, rörelseboxar och mjukt golv. Detta är inte en verksamhet som ingår i den kommunala kompetensen. Det finns också flera företag verksamma i Uppsala som erbjuder liknande verksamheter. I den mån de idag saknar en yta för de minsta barnen är det något som ändå borde konkurrensutsättas. Jag har mycket svårt att tro att inte en befintlig företagare skulle kunna erbjuda en liknande tjänst som är minst lika prisvärd som den kommunen idag erbjuder. Mycket talar också för att tjänsterna skulle vara betydligt mer tillgängliga om verksamheten bedrivs i privat regi.

Även i det fall allaktivitetshus bedrivs i kommunala skolor, som i till exempel Gottsundaskolan, kan en privat operatör erbjudas möjligheten att driva verksamheten genom konkurrensutsättning.

https://allis.uppsala.se/om_oss/

Jag yrkar:

att Allis verksamhet konkurrensutsätts genom upphandling.

Stefan Hanna

Kommunalråd

Uppsala 21/10 2024

Motion om konstverk i Carolinabacken

Bakgrund

Uppsala kommun har ambitionen att utvecklas attraktivt. Även den offentliga konsten i Uppsala måste inkluderas i ambitionen att utveckla Uppsala attraktivt. Att den offentliga konsten är attraktiv och relevant för Uppsala är särskilt viktigt med tanke på att den förväntas finnas i vårt offentliga rum under många år. Relevansen till Uppsala anser jag har en stor betydelse då även konsten ska kunna inkluderas i en berättelse om det historiska Uppsala, Uppsala idag och drömmar om Uppsalas framtid.

Det är vare sig en attraktiv eller relevant "konst" som idag finns på värmecentralen i Carolinabacken. En muralmålning av Erik Krikortz. Ett arbete utfört av en konstnär som kommunen bröt samarbetet med innan hela verket var genomfört längs den så kallade paradgatan (Drottninggatan och Vaksalagatan). Även vid Stadshuset finns en så kallat konstverk där ett antal betongsuggor står staplade på varandra. Det är verkligen inget attraktivt men kan för sin tid beskriva en period i Uppsalas utveckling där det byggts mycket nytt.

Kopian av en DDR-muralmålning har upprört många som på olika sätt lidit av, eller ogillat, kommunismens destruktiva ideologi och dess ledares förtryck av oliktankande. Som tur är har kommunism aldrig varit en styrande politisk ism i vare sig Uppsala eller Sverige. Uppsala har däremot en lång tradition av världsledande freds- och konflikts-forskning vid Uppsala universitet. En freds- och konflikts-forskning som bland annat beskrivit att det är oklokt att bygga murar och klokt att riva murar mellan oss människor för att minska riskerna för blodiga konflikter. Försoningsarbete och samverkan är klokare än murar. För att göra konsten i Carolinabackens norra del mer relevant för Uppsala skulle en mur runt värmecentralen kunna göra stor positiv nytta med relevans till Uppsala. En mur runt DDR-kopian gör även det konstverket mer relevant. I ljuset av att Uppsala kommun avbröt samarbetet med Krikortz är det fullt möjligt för kommunen att göra något liknande. Med fördel genomförs en konstnärstävling kopplat till muren där jag gärna ser att en del av tävlingens inramning kan vara att den ska ha temat "Barn och framtidstro" och inkludera grafitti. Grafittin är relevant eftersom Berlinmuren var full av grafitti.

Jag yrkar:

Att Uppsala kommun utreder hur ett konstverk i form av en mur runt Carolinabackens värmecentral kan förverkligas,

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Motion om kostnadsfria mensskydd på Uppsalas skolor

Mens är för många unga tjejer inte bara en biologisk företeelse utan också en källa till oro och skam. Det är en känslomässig berg- och dalbana där rädslan för att någon ska lägga märke till det är konstant närvarande. Att behöva smyga med bindor eller tamponger, eller ännu värre blöda igenom, förstärker känslan av att detta är något som måste döljas. För vissa leder det till missade lektioner, inställda fritidsaktiviteter och en upplevelse av att stå utanför. Det handlar om mer än hygien – det handlar om jämlikhet, frihet och unga tjejers rätt att delta fullt ut i samhället.

Trots att vi kommit en bit på vägen är mens fortfarande stigmatiserat i många sammanhang och i samhället i stort. Var tionde flicka uppger att hon har missat undervisning på grund av bristande tillgång till mensskydd och runt 15 procent uppger att de inte haft möjlighet att byta mensskydd vid behov. Inom hederskulturer kan menstruation vara belagt med ytterligare restriktioner och vanföreställningar om förlorad oskuld genom användandet av tampong. Denna kontroll kan begränsa tillgången till mensskydd och påverka tjejers möjlighet att delta i simundervisning och fysisk aktivitet. Konsekvenserna kan vara långtgående – inte bara utebliven skolgång, utan också hälsorisker i form av infektioner, läckage och dålig lukt när skydd används för länge.

För de tjejer som lever under föräldrakontroll blir tillgången till mensskydd ytterligare en fråga om makt. Om föräldrarna kontrollerar inköpen kan en enkel sak som att besöka en ungdomsmottagning och få kostnadsfria mensskydd innebära en ovärderlig frihet. För att säkra tjejers rätt att delta i skola och samhällsliv föreslår Liberalerna att mensskydd tillgängliggörs på skolor, ungdomsmottagningar och vårdcentraler. Detta är en konkret åtgärd för att ge unga tjejer lika förutsättningar och minska orättvisorna som slår hårdast mot de mest utsatta. Det handlar inte bara om att täcka ett hygienbehov utan om att ge unga friheten att fokusera på utbildning och fritid utan onödiga hinder.

För att långsiktigt bryta tabun och skapa en trygg miljö behövs också insatser för att utbilda om menshälsa. Genom att samarbeta med barnombudet i Region Uppsala kan vi säkerställa att rätt information når fram och att unga känner sig sedda och stöttade. Ingen ska behöva skämmas för sin kropp eller känna att de saknar stöd.

Som liberaler tror vi på individens frihet att forma sitt eget liv men vi ser också samhällets ansvar att ge alla lika förutsättningar. Att unga tjejer har tillgång till mensskydd är inte bara en hygienfråga – det är en fråga om jämlikhet, frihet och delaktighet. Ingen ska behöva stanna hemma eller hindras i sin utveckling på grund av yttre begränsningar eller kontroll.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

- att** Uppsala kommun ska genomföra ett tvåårigt försök med att erbjuda kostnadsfria mensskydd till flickor i högstadie- och gymnasieålder,
- att** Uppsala kommun tillsammans med barnombudet i Uppsala län arbetar för att kostnadsfria mensskydd finns tillgängliga på adekvata platser, samt
- att** information och utbildning om menshälsa inkluderas som en del av det hälsofrämjande förebyggande arbetet i Uppsalas skolor.

Jennie Claesson (L), ledamot

Sussie Åhlander (L), ledamot

Anders Wallin (L), ledamot

Anders A. Aronsson (L), ledamot

Ludvig Arbin (L), ledamot

Erik Berg (L), ersättare

Peter Nordgren (L), ersättare

Camilla Westerborn (L), ersättare

2024-09-25

Motion om låglönejobb

Det talas mycket om behov av enkla låglönejobb för att fler som står långt ifrån arbetsmarknaden ska bli självförsörjande. Sannolikt är låglönejobben inte en enkel lösning för att dessa invånare ska bli självförsörjande. Teknikutvecklingen med artificiell intelligens, robotik, självbetjäning i butiker och självstyrande fordon kommer sannolikt minska tillgången på enkla jobb. För att motivera fler att ändå påbörja resan mot självförsörjning måste dock bidragsnormer kopplade till Socialtjänstlagen ses över så att normen inte överstiger ersättningsnivåerna för låglönejobb.

Jag yrkar:

att Uppsala kommun skriver till relevant departement och uppmanar dem att utveckla Jobbstimulansbidraget, och

att Uppsala kommun skriver till relevant departement och uppmanar dem att anpassa försörjningsstödsnormerna så att de inte överstiger ersättningar från låglönejobb.

Stefan Hanna

Kommunalråd

2024-10-24

Motion om omorganisationsförändring som bättre decentraliserar resurser till operativ kraft

Bakgrund

Kommunen behöver kraftigt reducera och effektivisera sina administrativa behov. Parkinsons lagar visar sig ständigt efterlevas. Det enda sättet att bryta dem är att den högsta ledningen är tydlig med var i en verksamhet resurserna ska samlas och tydligt ange enkla nyckeltal för hur stor en stödjande administrativ funktion får bli.

Parkinsons lag innebär att arbetet utvidgar sig så att det fyller den tid som är tillgänglig för att utföra det. Det kan innebära att det tar längre tid än nödvändigt för att slutföra en uppgift, eller att man skjuter upp och slutför uppgiften precis innan slutdatumet. Både inom Uppsala kommun och region Uppsala finns gott om stöd för att Parkinsons lag stämmer.

Mest förknippad är Parkinsons lagar till byråkratins ständiga expansion. Den administrativa påbyggnaden utvidgar sig nästan alltid av egen kraft om det inte stoppas. Det blir lätt fler hierarkiska nivåer, fler regler, fler människor som sysslar med regelefterlevnad, fler möten, mer planering och fler utvecklingsprojekt. Byråkratin håller många människor sysselsatta med massor av krav på att följa rutiner, rapportera, sammanträda, och så vidare.

Att detta sker handlar inte om att enskilda medarbetare vill illa och saknar kompetens men det leder till att mer och mer administrativa uppgifter skapas. Arbetsmängden sväller utan att det tillför direkt värde, helt enkelt. De mest effektiva organisationerna låter kärnverksamheterna tydligt få styra över vad som behövs och ska själva ha stor rådgighet över vilken administrativ belastning som belastar kärnuppdragen.

Utvecklingspartiet demokraterna är helt övertygade om att en mer decentraliserad organisation bättre kommer att kunna motverka Parkinsons lagar. Den kraftiga centraliseringen kopplad till Kommunledningskontoret var tillfälligtvis klokt för att standardisera de flesta av kommuns stödjande arbetsprocesser. Nu är tid att kraftigt reducera kommunledningskontoret och istället införa en tydlig organisationsstyrning där stödjande funktionschefer inom till exempel ekonomi, HR, kommunikation och IT är processägare som måste godkänna om en förvaltningschef vill avveckla eller anställa en

medarbetare kopplad till specifika arbetsuppgifter. För sina arbetsprocesser samt dess arbetsuppgifter är fortsatt funktionschefen operativt ansvarig. Exempel på en sakområdesledare är ekonomidirektör, personaldirektör, kommunikationsdirektör etc.

Jag yrkar:

att kommunen ska genomföra en kraftig decentralisering av stabsresurser från kommunledningskontoret till relevanta nämndförvaltningar,

att kommunen ska genomföra en matrisstruktur där sakområdesledare är processägare inom hela kommungruppen och beslutar vilka processer, processverktyg och lagstadgade rapporteringar som ska tillämpas och följas inom kommunkoncernen,

att sakområdeskompetens och processutveckling är ett delat ansvar mellan processägare och verksamhetsledare, och

att sakområdesledare och verksamhetsledare måste vara överens vid tillsättningar och avsättningar av personer med sakområdesuppdrag inom en verksamhet.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

2024-09-24

Motion om kraftigt reducerad administration

Uppsala kommun har kraftigt ökat sina resurser som är så kallade stödresurser till kommunens kärnverksamheter. Politiken inom EU, riksdagen och i Uppsala kommunfullmäktige bär en stor skuld genom att man på olika sätt kräver en massa arbetsinsatser och administration som idag inte är möjligt utan stora mängder arbetstid som går till rapportering och uppföljning. Rapportering och uppföljning som drar värdefulla kärnresurser till stora mängder administrativt arbete. Enligt kommunens AID-struktur har antal personer inom administration ökat sedan 2012 från 2 022 till 2 505 år 2022. Vi måste på allvar bryta denna negativa utveckling. Det är både tidskrävande och kostsamt. Inom befintliga ramar måste stora resurser flyttas från administrativt arbete till operativa uppdrag inom kärnverksamheterna. En kraftig reduktion av administrativa resurser inom offentlig sektor frigör också viktig arbetskraft till näringslivet som ständigt uttrycker brist på kompetenta människor att anställa. Genom betydligt mindre administrativa krav på kärnverksamheterna samt en högre grad av automatisering är detta mycket möjligt att genomföra. Min övertygelse är att många av de offentliganställda som blir övertaliga

snabbt kan bli värdeskapande medarbetare inom näringslivet.

Jag yrkar:

att kommunen i Mål och budgetarbetet för 2026, med plan för 2027 och 2028, inkluderar en reduktion av administrativa kostnader med minst 20 % under hela planperioden, det vill säga under tre verksamhetsår.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Motion om ”sista minuten” biljetter på Uppsala Stadsteater samt Uppsala konsert och kongress, UKK, för ungdomar upp till och med 20 års ålder

Det är viktigt att ge ungdomar en chans att bredda sin allmänbildning även inom konst, musik och teater.

Idag erbjuder Uppsala Stadsteater några skolföreställningar gratis varje år och de har ett årskort för ungdomar 15 - 20 år som kostar 400 kr/år.

Vi föreslår också att målgruppen 6 - 20 år erbjuds ”sista minuten” biljetter till kraftigt reducerat pris när det finns tomma platser till föreställningarna. Detta kan också bidra till att öka Stadsteaterns och UKK:s möjligheter att klara kommunfullmäktiges ekonomiska målsättningskrav.

Jag yrkar:

att möjligheten utreds att kopplat till Stadsteatern sälja ut tomma platser ”sista minuten” till kraftigt reducerat pris för målgruppen 6 år till 20 år.

att möjligheten utreds att kopplat till UKK sälja ut tomma platser ”sista minuten” till kraftigt reducerat pris för målgruppen 6 år till 20 år.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Motion om säkerheten vid kommunfullmäktiges möten och i Stadshuset

Uppsala kommuns fullmäktigemöten är offentliga. Vem som helst kan som åhörare på "läktarplats" bevista dessa. Offentligheten är mycket positivt och något som bör uppmuntras och befrämjas.

Det har dock inte undgått någon att de politiska spänningarna i världen intensifieras och att fysiskt (och psykiskt) våld utövas mellan politiska motståndare. Det märks tydligt i världen. I Europa pågår till och med ett aggressionskrig i vår närhet, liksom ett krig mellan politiska motståndare i Mellanöstern. I USA har en av presidentkandidaterna utsatts för ett politiskt grundat mordförsök.

Också i Sverige förekommer hot och hat. Nyligen utsattes utrikesministern för hatiska angrepp i riksdagen. Säkerhetsåtgärder är därför på väg att införas i vårt parlament. Uppsala är inte fredat och inget undantag från dylikt. Hat och hot mot kommunpolitiker förekommer frekvent. Under folkomröstningen om Uppsalas bebyggelseutveckling i juni utsattes kommunalrådet Theres Almerfors (M) för dödshot på Stora torget. I sociala medier är tonen mot förtroendevalda ofta hätsk och många gånger hatisk.

Allmänheten har glädjande nog tillgänglighet till kommunens fullmäktigemöten inne i fullmäktigesalen. Dessutom kan man följa mötena genom glasväggarna och via högtalare utanför salen, samt också i direktsändning eller eftersändning via nätet.

Som situationen är idag kan sålunda vem som helst ta med sig en större väska eller ryggsäck in till läktaren vid fullmäktigemötena. Detta förekommer mycket frekvent, utan att den ordningsvakt som patrullerar utanför salen kontrollerar innehållet i väskan/ryggsäcken. Veterligt finns heller inga bevakningskameror i Stadshusets foajé eller i reception.

Mot bakgrund av att det hårdnade "politiska klimatet" med hat och uttalade hot tilltagit i vårt samhälle finns det all anledning att se över säkerhetsrutinerna kring kommunfullmäktiges möten. Angeläget är att åtgärder sker innan något händer.

Med anledning av ovanstående föreslår Utvecklingspartiet demokraterna

- Att rutinerna för säkerhetskontroller ses över i anslutning till kommunfullmäktiges möten
- Att åhörarens väskor och ryggsäckar kontrolleras av ordningsvakt vid ingången till fullmäktigemötena
- Att bevakningskameror monteras i Stadshusets foajé och reception

Utvecklingspartiet demokraterna
Stefan Hanna
Lars S Björndahl

Motion om tillgång till vatten vid Uppsalas konstgräsplaner

Uppsala är en kommun där idrott och fysisk aktivitet spelar en central roll för invånarnas hälsa, gemenskap och livskvalitet. Våra konstgräsplaner är viktiga mötesplatser och träningsytor för såväl barn och unga som vuxna. För att främja en hälsosam och trygg miljö för våra idrottsutövare bör det säkerställas att det finns tillgång till vatten vid samtliga konstgräsplaner i kommunen.

Tillgång till vatten är en grundläggande service som möjliggör återhämtning och förebygger uttorkning under fysisk aktivitet. För många idrottsutövare, särskilt barn och ungdomar, är tillgången till vatten avgörande för att kunna prestera. Det är också en fråga om inkludering eftersom inte alla har möjlighet att ta med sig vatten hemifrån eller köpa det på plats.

På många av kommunens konstgräsplaner saknas idag tillgång till vatten i form av dricksfontäner eller andra vattenkällor. Detta skapar onödiga hinder för idrottsutövande och riskerar att påverka deltagarnas hälsa negativt, särskilt under varmare perioder.

Genom att säkerställa tillgång till vatten vid samtliga konstgräsplaner i Uppsala kommun stärker vi möjligheterna för fler att delta i idrottsverksamhet på lika villkor. Det är en investering i folkhälsan och i kommunens idrottsverksamhet som gynnar både nuvarande och kommande generationer.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

- att Uppsala kommun genomför en kartläggning av vilka konstgräsplaner som i dagsläget saknar tillgång till vatten,
- att Uppsala kommun tar fram en plan för att installera dricksfontäner eller andra vattenkällor där det i dagsläget saknas, samt
- att särskild prioritet ska ges till konstgräsplaner som används frekvent av barn och ungdomsverksamhet.

Jennie Claesson (L), ledamot

Sussie Åhlander (L), ledamot

Anders Wallin (L), ledamot

Anders A. Aronsson (L), ledamot

Ludvig Arbin (L), ledamot

Erik Berg (L), ersättare

Peter Nordgren (L), ersättare

Camilla Westerborn (L), ersättare

2024-09-24

Motion om ett tvåspråkigt lokalsamhälle

Uppsala kommun har stora ambitioner kopplat till attraktivitet som plats för världsledande forskning, företagande och talanger. Kommunen vill också kraftigt förstärka sin besöksnäring. Ett viktigt steg för att stärka dessa ambitioner är att gå mot att bli ett på allvar tvåspråkigt lokalsamhälle där vi tillhandahåller allt på svenska men också mycket även på engelska. Ett enkelt men värdefullt steg i denna riktning är att börja med turistinformation som alltid finns både på svenska och engelska, inklusive skyltningar.

Jag yrkar:

att kommunen utreder i vilken utsträckning, och hur den på ett kostnadseffektivt sätt, kan bli tvåspråkig och där språken är svenska samt engelska,

att kommunen utreder vad det innebär om all turistinformation och relevant skyltinformation fram till år 2030 ska finnas både på svenska och engelska.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

2024-10-21

Motion om uppskattning av nationella och internationella framgångar

Uppsala kommun måste bättre lyfta fram Uppsalabor som under ett verksamhetsår, enskilt eller tillsammans med andra, har presterat nationella eller internationella framgångar. Kommunen har ett tydligt program och en handlingsplan för att bland annat stärka Uppsalas attraktionskraft. En plats är framför allt intressant beroende av vilka människor som tidigare levt och som nu bor och verkar där. Som en del av att stärka attraktionskraften ska kommunen ha en standard för hur den snabbt uppmärksammar individer och lag av individer som skapar stora nationella och internationella framgångar. Steg 1 bör vara att bedriften direkt lyfts på kommunens intra- och extranet. Steg 2 ett skriftligt grattis från kommunstyrelsens ordförande. Steg 3 ett officiellt hurrande i samband med större arrangemang på Studenternas samt Steg 4 en möjlighet att få en Uppsala hedersmedalj.

Jag yrkar:

Att kommunen tar fram riktlinjer för hur kommunen uppmärksammar enskilda personer eller lag med stark Uppsalaanknytning som vunnit nationella eller internationella mycket prestigefulla utmärkelser/förstaplatser.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Motion om utemöbler

Det är av stor betydelse för Uppsala kommun att det finns välskötta utemöbler i vårt offentliga rum. Det är viktigt för att leva upp till kommunens attraktionsambitioner men också för att leva upp till ambitionen att vara en äldrevänlig kommun. Kommunen har i city de senaste åren introducerat flera utemöbler som är gulmålade.

Motionsförslag har lagts i kommunfullmäktige om införande av gula bänkar då de anses bra för personer med psykisk ohälsa.

Genom åren har kommunens ekonomi varit både bra och dålig. När den är dålig vet vi att underhållsskulden växer i snabb takt. Nu är återigen dåliga ekonomiska tider och då är det särskilt viktigt att kommunen inte genomför åtgärder som driver dyra underhållskostnader. Utemöbler med färg innebär ett ständigt behov av underhåll för att inte möblerna kraftigt ska dra ner ett områdes attraktivitet. Om utemöblerna ska vara färgbelagda ska de vara långtidsfinansierade av någon sponsor av dessa möbler och av en sponsor som tar ett långsiktigt underhållsansvar.

Det är dyrt, miljöovänligt och risk för att målade utemöbler snabbt kommer att se ovårdade ut. Därför anser Utvecklingspartiet demokraterna att kommunens finansierade utemöbler inte ska målas i olika färger.

Jag yrkar:

att inga av kommunens utemöbler ska målas.

Stefan Hanna
Partiledare
Utvecklingspartiet demokraterna